

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. I. Quid, quotplex sit meritum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

ARTICULUS IV.

DE

Actibus moralibus, & meritorijs.

648. **D**e fide est contra Lutherum, & Calvinum hominem viatorem posse cooperari gratia divina ad comparandam sibi salutem eternam ex illo Sap. 5. *Justi in perpetuum vivent, & apud DEUM est merces eorum: & Mat.h. 5. Merces copiosa est apud DEUM.* Id ipsum definiuit Trid. *Sess. 6. c. 32.*

§. I.

Quid, est Quotuplex sit meritum?

Dico primo, meritum ut sic est opus cedens in honorem, sive in obsequium alterius ex se potens illum movere ad id munere aliquo compensandum. Unde meritum materialiter sumptum est ipsum opus: sumptum verò formaliter, sive pro forma, quæ denominat id meritorium, eique dat valorem, est ipsa bonitas operis de se inductiva voluntatis alterius ad illud compensandum aliquo munere. Ratio, quod nullum opus sit dignum remunerazione, nisi cedat in obsequium, bonumque retribuentis.

649. Dico secundò: meritum divedi in naturale, & supernaturale, & utrumque in meritum congruum, ac condignum, si opus fit viribus naturæ,

dicitur naturale, si fit viribus naturæ elevatis per gratiam, vocatur supernaturale: quando opus æquat valorem præmij, est meritum condignum si verò valor ejus sit inferior valore præmij est meritum congruum.

Dico tertio: meritum supernaturale condignum est, quod est æquale præmio supernaturali, hoc vocatur meritum ex justitia ab illis Doctoribus qui contendunt, quod DEUS suppositi suâ promissione de compensandis bonis operibus, teneatur ex justitia rigorosa, sive commutativa conferre promissum præmium, & contra Doctores asserentes DEUM non posse obligari creaturae ex stricta justitia, ajunt: DEUM teneri duntaxat ex fideli-

tate,

tate, & justitia providentiali, vi cuius DEUS ut providas gubernator providet creaturæ rationali de cunctis bonis illi proportionatis citra jus. Creaturæ inexistentis ad ejusmodi bona, aut ex justitia distributiva præriorum secundum mensuram meritorum sine obligatione servandi proportionem præmij cum merito, ab hac enim obligatione DEUS titulo supremi Dominij est exemptus per tradita in *Dissert. de jure & just. à num. 18.* contra alios.

Dico quartò: meritum supernaturale congruum est actus supernaturalis cedens in honorem DEI potens eundem

movere ad id compensandum aliquo munere excedente valorem meriti, atque adeo vis motiva hujus non potest esse exactiva retributionis, prout eam exigit meritum condignum: sic actus charitatis aut contritionis perfectæ in peccatore meretur duntaxat de congruo gratiam sanctificantem, id est, inest illi quædam congruitas, & decentia ad hoc premium, non tamen exigit gratiam: similiter iusti congruè merentur gratiam finalē, quia eam exigant. Ratio horum omnium est communis Doctorum sensus,

§. II.

De Differentia meriti à Satisfactione, impetratiōne, & dispositione morali,

650. **M**ultum in hac quæstione misceri de voce notat cum alijs Izquierdo de DEO. D. 42. à num. 69. sape à Concilijs, & Patribus impetratio sumitur pro merito congruo, ac etiam pro dispositione morali: nam contritio est dispositio moralis ad justificationem, & hujus meritoria de congruo, quæ tamen etiam est impetratoria juxta Trid. Sess. 14. cap. 4. Fuit autem, ait, tempore quavis ad impetrandam peccatorum veniam hic contritionis motus necessarius, & Aug. Epist. 105. dicit: Nec ipsa peccatorum remissio sine aliquo merito est, si fides hanc impetraret.

Meritum quæ tale respicit præmium fibi, aut alteri conferendum: è contra dispositio moralis ut talis est tantum quædam adaptatio subjecti ad gratiā velut formam, aut ad munus aliud: nihilominus dispositio supernaturalis positiva exigiva formæ nunquam est separabilis à merito congruo, quo sensu est vera opinio Soarez docentis; moralē dispositionē non distingui à congruo merito; si enim actus supernaturalis titulo adaptationis subjecti exigit formam sanctificantem, potiore jure exigit illam titulo honestatis, à quo procedit ea subjecti aptitudo exigentia: non est juridico (id est tanta, cui DEUS ex stricta iustitia deberet satis-

face-